

ירושלים, יז' בטבת, תשס"ב

1 בינואר, 2002

חוזר מס' ח-06 – 2054

(8173.doc)

לכבוד

התאגידים הבנקאיים

הנדון: נהלים בנושא עמלות

(ניהול בנקאי תקין, הוראה מס' 415)

מבוא

1. לאור הניסיון שנצבר, בחינת ההוראה מחדש ולאחר התייעצות בוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות, תיקנתי את ההוראה הנ"ל כמפורט להלן:

התיקונים להוראה

2. שני הקטעים בסעיף 1 (מבוא), יסומנו (ב) ו- (ג) בהתאמה ולפניהם יבוא:

"(א) לעניין הוראה זו:

"תאגיד בנקאי" - לרבות חברת כרטיסי אשראי.

"חברת כרטיסי אשראי" - תאגיד עזר המנפיק (לבד או במשותף) כרטיסי חיוב ו/או סולק עם ספקים."

דברי הסבר

ההוראה הוחלה גם על תאגידי עזר שהינם חברות כרטיסי אשראי.

3. בסעיף 2 (אי גביית עמלות במקרים מסוימים):

(א) בסעיף קטן (א) בסוף פסקה (1) יבוא: "ביוזמת הבנק".

(ב) בסוף סעיף קטן (א), יבוא:

"(4) עמלה נוספת עקב פיצול פעולה ביזמת הבנק ורישומה למספר מרכיבים.

(5) פעולות יזומות על ידי התאגיד הבנקאי, כגון: פרעון פקדונות והפקדתם מחדש שלא על פי

הוראת הלקוח, למעט פעולות מכח חקיקה."

דברי הסבר

התיקונים נועדו למנוע גביית עמלות עבור רישום פעולות שרישומן אינו נחוץ לשם ניהול של חשבון הלקוח, כגון תשלומים חודשיים לפרעון הלוואה שפוצלו ל- 2 שורות (קרבן וריבית).

(ג) במקום סעיף קטן (ג) (עמלה בעד ניהול חשבון תמורה), יבוא:

"עמלה בעד ניהול חשבון תמורה (1/02)

תאגיד בנקאי המנהל עבור לקוח חשבון תמורה ולא נרשמו פעולות בחשבון התמורה שאינן קשורות קשר ישיר למטרת ניהול חשבוניות אחרים, לא יחייב את הלקוח בדמי ניהול חשבון עובר ושב, בשל ניהול חשבון התמורה.

לעניין סעיף קטן זה, "חשבון תמורה" - חשבון עובר ושב המנוהל מלכתחילה רק לצורך חשבוניות אחרים של הלקוח וחשבון עובר ושב שבדיעבד מנוהל רק לצורך כאמור אם היפנה הלקוח את תשומת לב התאגיד הבנקאי לכך."

דברי הסבר

התיקון פוטר מעמלת דמי ניהול חשבון עובר ושב חשבוניות המשמשים למעשה כחשבון לוואי בלבד של חשבון עיקרי.

(ד) אחרי סעיף קטן (ו), יבוא:

"(ז) עמלה שנגבתה מראש והשרות בגינה הופסק (1/02)

(1) תאגיד בנקאי אשר גבה מראש עמלה בגין שרות מסוים לתקופה מוגדרת מראש, כגון עמלת הקצאת אשראי רבעונית, דמי ניהול רבעוניים, עמלת ערבות, עמלת דמי שכירת כספת לשנה וכיוצ"ב, והשרות הופסק לפני סיום התקופה בגינה נגבתה העמלה, ישיב ללקוח את העמלה התקופתית באופן יחסי על בסיס יומי.

(2) תאגיד בנקאי רשאי לקבוע עמלות מינימום סבירות אשר ישולמו גם אם השירות הופסק לפני תום התקופה שבגינה שולמו העמלות, אם ניתן לכך אישור המפקח מראש.

עמלה בגין הודעה על פקיעת ביטוח (1/02)

(ח) (1) תאגיד בנקאי לא יגבה עמלה בגין הודעה כאמור בסעיף 11(ב)(2) להוראה מס' 451 (נהלים למתן הלוואות לדירור).

(2) לא המציא לווה פוליסה חלופית לביטוח נכס או ביטוח חיים עד למועד פקיעת הביטוח, רשאי התאגיד הבנקאי לבטחו. המציא הלווה פוליסה כאמור, במועד מאוחר יותר ממועד פקיעת הביטוח, יחייב התאגיד הבנקאי את הלווה בפרמיה יחסית על הימים שחלפו ממועד חידוש הביטוח ועד למועד שבו המציא הלווה את הפוליסה."

דברי הסבר

לסעיף קטן (ז): במקרים רבים נגבה מראש תשלום עבור תקופה מסוימת אף שמאוחר יותר הלקוח אינו זקוק לשירות זה ואינו משתמש בו. אי לכך העמלה הותאמה לתקופת השרות הניתן, כך שעבור שרות לתקופה חלקית ייגבה תשלום חלקי.

לסעיף קטן (ח): בתיקון להוראה מס' 451 (נהלים למתן הלוואות לדירור) (חוזר מס' ח- 2009-06 מיום 4.9.00) נקבע בסעיף 11 (ביטוח נכסים וביטוח חיים): "ביצע לווה ביטוח נכס כאמור, או

ביטוח חיים הפוקע בתום שנת ביטוח, שלא באמצעות התאגיד הבנקאי, יודיע לו התאגיד הבנקאי לקראת תום שנת הביטוח על פקיעת הביטוח. לקוח שלא המציא פוליסה עד למועד פקיעת הביטוח, רשאי התאגיד הבנקאי לבטחו". התיקון בהוראה מס' 451 נועד להקל על הלווה לבצע ביטוחים שלא באמצעות התאגיד הבנקאי. התיקון בהוראה מס' 415 נועד למנוע את הקטנת הכדאיות הכלכלית בביצוע ביטוחים כאמור שלא באמצעות התאגיד הבנקאי, על ידי גביית עמלות שונות כגון: עמלת מעקב, גם במקרים בהם הלקוח לא היה מודע לפקיעת הביטוח.

4. סעיף "3" יסומן "4" ולפניו יבוא:

"עמלת דמי ניהול" (1/02)

3. תאגיד בנקאי הגובה עמלת דמי ניהול קבועים ודמי ניהול משתנים יפרט כל עמלה מאלה בשורה נפרדת בדף חשבון.

דברי הסבר

התיקון נועד להגביר את הגילוי ללקוח בדבר עמלות הנגבות ממנו ולאפשר לו בדיקת נכונותן.

5. **תחילה**

(א) תחילת התיקונים על פי חוזר זה, לא יאוחר מיום 1.4.02.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), תחילת השינויים על פי סעיף 4 לחוזר זה, לא יאוחר מיום 1.7.02.

6. **עדכון קבצים**

מצ"ב דפי עדכון לקובץ הוראות ניהול בנקאי תקין. להלן הוראות העדכון:

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
1-3 - 415 [5] (1/02)	1-2 - 415 [4] (12/95)
9 - 499 [7] (1/02)	9 - 499 [6] (12/01)

בכבוד רב,

יצחק טל

המפקח על הבנקים